

Můj příběh

Vladimír Šimeček

Zlín, 2020

Slovo úvodem

Dějiny země i rodinné události se rychle mění a také mladí lidé chtějí vědět něco o životě svých předků. I stručné příběhy o životě předků se stávají časem zajímavější a připomenou události, které se ztrácejí v průběhu života a času. Tím spíše, že já Vladimír Šimeček, jsem v průběhu života prošel význačnými světovými událostmi. A to změnami politického systému i změnami životního stylu. Po staletí zavedený život v zemědělské oblasti Jižní Moravy se měnil až po dnešní vyspělé technologické společnosti, ve které jsem také dlouho žil.

Jde o souhrn událostí, zážitků a vzpomínek, které nejsou žádnou kronikou, ale popisem událostí, které mě utkvěly v paměti. Když je člověk mladý, málo se zajímá o život svých předků. Nikdo nezapíše rodinné události a vzpomínky se brzy ztratí. To jsem si uvědomil i já, když jsem byl malý a můj děda mi vyprávěl příběhy života z Argentiny, kde strávil velkou část života. Lisabon, New York, Buenos Aires byly pro mě neznámá místa a pojmy jako burza a akcie o kterých nám také vyprávěl, mě vůbec nezajímaly. Svět byl v mých 12 letech rozdělený a izolovaný. Dnes je mi líto, že jsem nevyslechl více příběhů jeho života. A proto vám nabízím ten svůj.

Rodný dům a život na venkově.

Čeložnice u Kyjova je stará obec na úpatí Chřibů, obrácená k jihu směrem ke Kyjovu vzdálená od něj asi 7 km. Vyrůstal jsem v domku na konci vesnice směrem k Moravanům. Všechny domy byly tehdy podobné. Sestávaly z obytné části, dvora, chlévů, mlatevní, kůlen, prostorů pro drůbež, zahrádek, šop a hůry pro uskladnění sena a slámy. Celé stavení bylo přizpůsobeno k zemědělské činnosti, která zajišťovala obživu rodině po celý rok. Hospodaření určovaly roční období, práce na poli a zpracování úrody.

Chovali jsme slepice, kachny, husy, králíky, prase, kolem dvora rostla hruška, ořech, meruňka, broskev, jablka, trnky, na zahrádce různá zelenina. Nikdy jsme netrpěli nedostatkem jídla nebo hladem. Zásoby jídla se zavařovaly, udily, nebo sušily a doplňovaly po celý rok.

Vyčerpávající práce kolem hospodářství neumožňovala volný život jako dovolené, rekreace apod., protože domácí zvířectvo a lidé byli na sobě závislí.

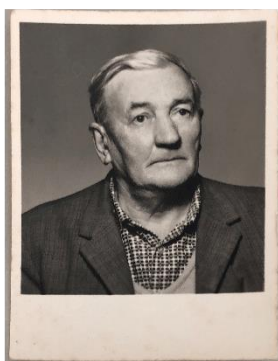
Rodiče

Můj otec Jan Šimeček narozený 31.12.1910 pracoval celý život se dřevem. Dlouhých 22 let pracoval u firmy Rajda v Bohuslavicích u Kyjova v továrně na ohýbaný nábytek a později také až do důchodu v Koryčanech u nábytkářské firmy Thonet.

Matka se narodila v Čeložnicích 18.2.1917 v domě, kde jsme stále bydleli. Dům byl později přestavěn a rozšířen pro 2 rodiny. V jedné části bydlela rodina Varmužových, kde pak bydlel její bratr Václav Varmuža s rodinou a ve druhé části naše rodina Šimečková.

Jan Šimeček
1910 – 1995

Emilie Šimečková
1917 - 2013

Václav Varmuža
1891–1970

Jenovéfa Varmužová
1894–1966

Sourozenci

Já, Vladimír Šimeček narozený 27.3.1941 mám tuto nejbližší rodinu:

Sestra Alžběta Zbořilová rozená Šimečková narozená v r. 1943 bydlí v Boršově u Kyjova v rodinném domku se svým manželem Janem Zbořilem narozeným v r.1943. Sestra má 3 děti, Janu, Martina a Jiřího. Vyrůstali v rodinném domku, který rodiče postavili poté, co se přestěhovali z rodných Čeložnic. Sestra pracovala nejprve v textilní továrně ve Svatobořicích a potom ve výrobním družstvu na zpracování plastů v Kyjově.

Její manžel Jan Zbořil je vyučen v oboru chladírenských zařízení a ve stejném oboru pracoval i jako vedoucí provozovny v Hodoníně. Po zrušení provozovny si založil soukromou firmu na opravy chladírenských zařízení v Kyjově. Absolvoval nižší průmyslovou školu při zaměstnání.

Syn Martin žije v Kyjově, postavil si nový moderní obytný dům, spojený s dílnou a skladem náhradních dílů. Zabývá se instalací, prodejem a opravami chladírenských zařízení.

Druhý syn Jiří bydlel nejdříve ve Skroonicích a nyní žije v Ježově. Má dcery Naděždu a Danu. Je podnikatel v oboru chladírenského zařízení.

Dcera Jana Němečková rozená Zbořilová bydlí v sousedství rodičů. Její manžel Ladislav Němeček pochází z Nětčic a pracuje ve sklárnách Moravia v Kyjově jako technik. Dům si postavili vedle rodičů na pozemku, který koupili po dřívějším majiteli. Jana vystudovala ekonomickou školu a pracuje na finančním úřadě v Kyjově v oboru daní. Má dceru Katku, která je laborantka a syna Davida, který je inženýrem ekonomie.

Má druhá sestra Marie Vavřinová rozená Šimečková narozená v r.1945 bydlí v Ostravě se svým manželem Miroslavem Vavřinou narozeným v r. 1946. Sestra má 3 děti. Ivanu, Mirka a Kamila. Oba rodiče pocházejí z Čeložnic. Sestra je vyučená šička obuvi a pracovala v závodě Svit ve Zlíně. Ve stejném oboru pracovala také v Ostravě. Její manžel Miroslav Vavřina je vyučen horníkem a vystudoval Střední průmyslovou školu hornickou v Ostravě. Později pracoval jako bezpečnostní technik na dole a dále jako referent Havířské pojišťovny Ostrava.

Dcera Ivona bydlí také v Ostravě a je vyučená dámská krejčová a 2 syny Michala a Jiřího.

Jejich první syn Mirek je podnikatel, má Střední průmyslovou školu strojnickou a zabývá se prodejem sportovních kol. Bydlí v novém domě nedaleko Ostravy. Má 2 dcery, Petru a Pavlu.

Druhý syn Kamil pracuje u dopravního podniku v Ostravě jako technik. Bydlí v nově rekonstruovaném bytovém domě v Ostravě. Má syna Viktora a dceru Veroniku.

Vladimír Šimeček a
manželka Ludmila

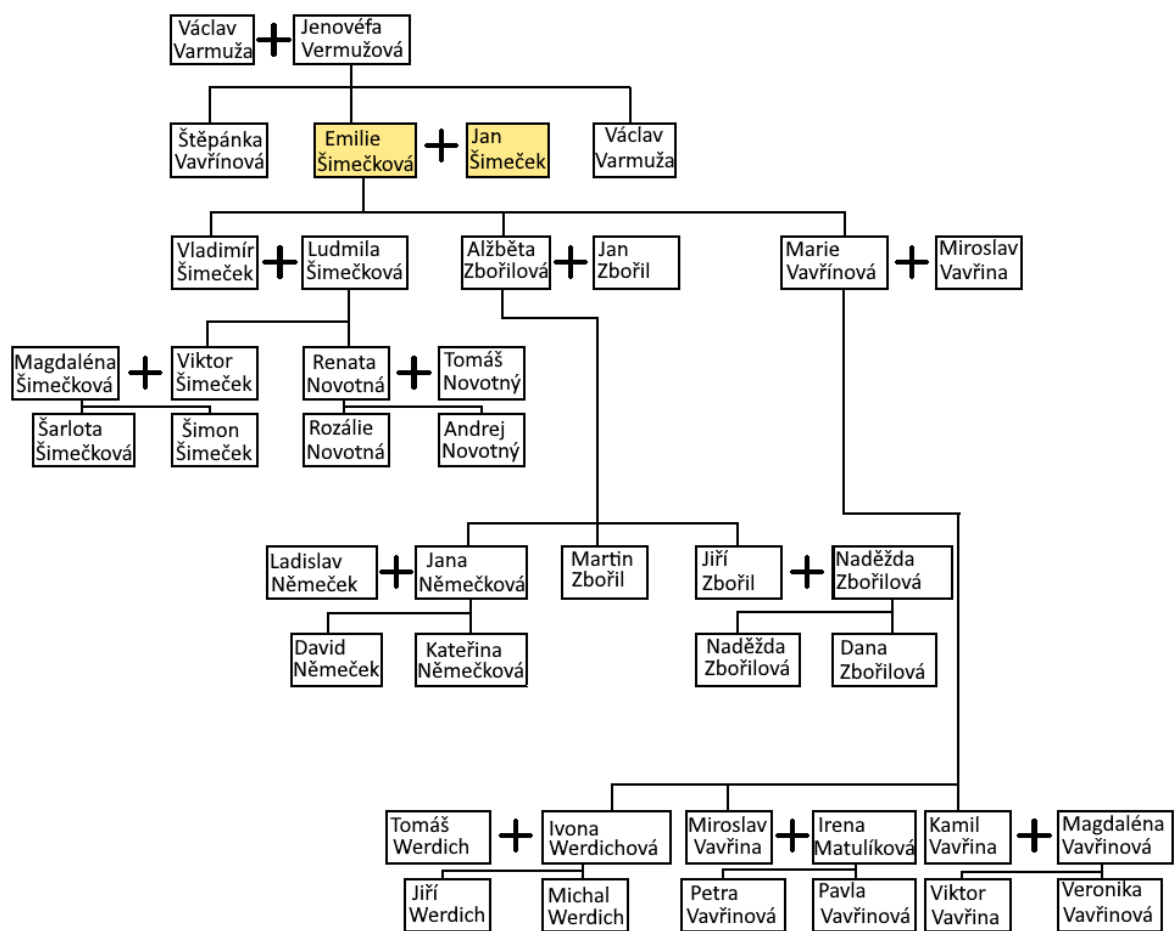

Alžběta Zbořilová a
manžel Jan Zbořil

Marie Vavřinová a
manžel Miroslav Vavřina

Rodokmen rodiny Šimečků v roce 2020

Rodinné vztahy mé manželky Ludmily.

Manželka pochází ze 4 dětí. Rodina vyrůstala v Nivnici u Uherského Brodu. Vystudovala Střední průmyslovou školu strojnickou obor Automatizace a přístrojová technika v Přerově. Pracovala nejprve v ZPS Gottwaldov v oddělení normalizace a pak ve výrobním družstvu Obzor v Malenovicích ve funkci referentky investic.

Sestra Jiřina Gazdíková rozená Vítková narozená v r.1947. Vystudovala Střední průmyslovou školu chemickou ve Zlíně a pak Vysokou školu chemickotechnologickou v Brně. Pracovala v podniku zahraničního obchodu Chemapol v Praze a pak v různých povoláních, nesouvisejících s oborem chemie. Má 3 děti.

Její první syn Roman Gazdík vystudoval Vysokou školu Historie filmového umění a pak pracoval jako reportér v ČT 1. Natáčel v pořadu Televizních novin zpravodajské reportáže. Nyní pracuje jako tiskový mluvčí ČEZ. Procestoval hodně zemí světa a žije v Praze.

Druhý syn Robert Gazdík je společenské povahy, vystřídal různá zaměstnání, vzal si ženu Sylvii z Nového Zélandu a v Aucklandu pracuje jako barman. Jeho manželka Sylvie je realitní makléřka.

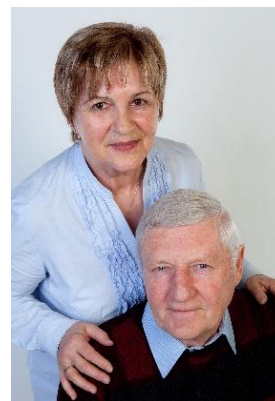
Petra Mihalcová rozená Gazdíková bydlí v Praze a má dva syny Alexandra a Jindřicha. Její manžel je ředitelem neziskové organizace Nadace Via.

Bratr mé manželky Josef Vítek narozen 1949 je vyučen strojní zámečnický, pracoval ve Slovácích strojírnách v Uherském Brodě, pak jako řidič. Má tři syny. První syn Vratislav Vítek pracuje jako řidič z povolání. Má syna Jakuba a dceru Natálku. Dvojčata Petr a Pavel pracují jako montéři.

Druhý bratr Ing. Pavel Vítek je vyučen jako zedník, absolvoval SPŠ stavební a pak VUT Brno fakultu stavební. Ve stavební firmě ZEVO pracuje celý život, kde je nyní ředitelem. S manželkou Dagmar má tři děti a bydlí v Míkovcích u Uherského Hradiště.

Ing. Romana vystudovala Stavební fakultu v Brně a nyní žije v Uherském Brodě. Má dvě děti Viktora a Kláru. Její bratr Ondřej Vítek vystudoval fakultu IT a bydlí v Uherském Brodě.

Ing. Tereza Vašíčková vystudovala Vysokou školu ekonomickou v Brně a nyní bydlí s manželem Tomášem a synem Vítem v Míkovcích.

Já a manželka Ludmila máme dvě děti.

Ing. Viktor Šimeček narozen 1974 absolvoval nejprve Střední průmyslovou strojnickou školu ve Zlíně, a pak Vysokou školu ekonomickou v Praze. Pracuje u firmy Heritage Real Estates jako manažer pro správu nemovitostí, patří do koncernu Baťa. Jeho manželka Magdaléna Šimečková rozená Myslická vystudovala Střední rodinnou školu a pracuje jako podnikatelka. Rodina bydlí v novém rodinném domě na Podhoří ve Zlíně. Mají dvě děti dvojčata Šimona a Šarlotu.

Dcera Rena Novotná rozená Šimečková narozena 1977 ve Zlíně, kde absolvovala Střední podnikatelskou školu. Pracuje ve firmě Studio Deconcept Ing. Arch. Franka. Firma se zabývá návrhářskou, desingnerskou a aranžerskou činností. V tomto studiu dcera Renata zajišťuje vybavení interiérů, domů a bytů podle přání zákazníků. Její manžel Ing. Tomáš Novotný je obchodním ředitelem firmy Baťa. Rodina bydlí v rodinném domě a v příštím roce se bude stěhovat do bytového domu v centru Zlína. Mají dvě děti, dceru Rozálii a syna Andreje.

Mé mládí

Na vesnicích jižní Moravy plynul život stejně po staletí. Příroda poskytovala lidem obživu po celý rok. Úrodná půda, ovoce, vinohrady, blízký les a hospodářské zvířectvo umožňovalo lidem prostou stravu i během zimních měsíců, pokud vlastnili přiměřený díl půdy. Byli zde bohatí sedláci i chudší lidé. Nebyly tu žádné honosné vily jako ve městech, ale domy přizpůsobené zemědělské produkci. Velcí sedláci měli větší statky, lepší zemědělské stroje a na sezonní práce si najímali různé lidi z vesnice. My jsme vlastnili pole v celkové výměře 5 měřic (1 ha) v různých částech vesnice. Na jedné parcele zvané Horky jsme měli také vinohrad s různými odrůdami vín celkem asi 240 hlav. Víno jsme zpracovávali a skladovali doma. Otec byl zručný řemeslník a vyráběl také na zakázku šroťáky na ovoce, lisy na víno, ruční nářadí jako topora a podobně. Byl povoláním kolář a sám si dokázal vyrobit hoblovku, pásovou pilu, brusky na pily a cirkulárku. Vyrobil také vůz zvaný žebříňák tažený koňmi. Zájemci k nám chodili brousit okružní pily, šrotovat či lisovat ovoce a víno, vyrábět topora a podobně.

Také můj soused a strýc Václav zvaný Venoš byl nadaný kutil, který se dokonce pokusil vyrobit si vlastními silami malý dvoukolový traktor. Byl zručný zámečnický a bez jakýchkoli zkušeností sestrojil svařováním rámu a trubek dvoukolový malotraktor s jakýmsi motorem. Ovládal se pomocí dlouhých rukojetí a měl sloužit k orání. Tehdy nevídaná věc měla premiéru na podzim na blízkém poli, kde se sešlo více lidí. Po zarytí pluhu do země se stroj přestal ovládat. Dlouhé rukojeti se strýcem házely ze strany na stranu, stroj vyjížděl ze směru a pak se převrátil na bok. Následovaly další úpravy, změny, ale praktického využití se ale nedočkal.

My děti, stejně jako ostatní děti na vesnici musely pomáhat při zemědělských pracích po celý rok, což nás vůbec nebavilo. V době kolektivizace jsme převedli stejně jako všichni ostatní zemědělci pole do JZD a dostali jsme tzv. záhumenky. Výsledkem kolektivního hospodaření byl celkově úpadek zemědělství a s tím také tradic a hospodaření na vesnici.

Obrázek: Výlet do Bratislavy

Továrna na nábytek

Velkým technický pokrokem byla pro mě návštěva továrny Thonet v Bohuslavicích u Kyjova, kde můj otec pracoval. Do práce chodil celých 22 let pěšky přes hory na vzdálenost 7 km. Byla to továrna na výrobu ohýbaného nábytku. Když jsem ji navštívil, tak mě nejvíce fascinovala stará strojovna, pocházející ze začátku 20. století. Byl zde obrovský setrvačnický o průměru asi 3 metry. Polovina setrvačnicku se točila pod podlahou. Ložiska a celý parní stroj byl nad úrovní podlahy. Velká řemenice s pásovým řemenem poháněla hřídel, která byla u stropu. Pohon zvaný transmise sloužil k otáčení soustruhu a několika málo strojů, které byly umístěny podél zdi. Podlaha byla kluzká od oleje, který všude klapal. Pára se vyráběla vedle v kotelně. Pod kotlem se pálilo zbytkové dřevo z dílen, kůra, piliny a hobliny. Pára se používala také v kotlech, do kterých se zasunovaly bukové tyče. Z nich se po několika hodinách napařování tyče vyjmuly a upínaly na šablony, ve kterých se dřevo tvarovalo do oblouků a vyráběl ohýbaný nábytek jako židle a stoly. Další nábytkářské stroje v modernější dílně plné hoblovek a pil se samostatnými elektrickými motory. Dílny voněly dřevem a byl tam příšerný hluk. Firma měla také pro převoz dřeva a materiálu neobvyklý automobil. Pohon obstarával tzv. dřevoplyn, vznikající v kotli upevněném za kabinou řidiče. Přikládala se pod něj dřevěná polena. Jízda s ním byl neobvyklý zážitek.

Jak se měnil svět

V době mého mládí vedla z Čeložnic až do Kyjova jen kamenitá cesta. Po vesnici jezdily vozy tažené koňmi, na pole vedly blátěné cesty. Vozy dopravovaly na pole a zpět obilí, brambory pytle mouky, která se mlela ve vodním mlýně až v Hýslech. Pole oraly krávy nebo koně jednoduchými pluhly vedené oráčem. Do dědiny jezdil jen autobus a zásobování obchodu a hospody. Ta stála uprostřed a sloužila jako společenská místnost pro národopisné slavnosti jako hody, Velikonoce, dožínky. Velikou událostí byla pouť Panenky Marie v Koryčanech, která se konala kolem 7. září.

Z kapličky v Čeložnicích šlo až do Koryčan procesí věřících s korouhvemi. Tam se konala velká bohoslužba. Událost provázela pouť s kolotoči, střelnice, cirkusem a stánky plné různých dobrot. Náměstí bylo plné lidí s okolních vesnic. Oslavy Velikonoc, hodů, dožínků a Vánoc byly očekávané svátky, které se slavily tradičním způsobem v lidových krocích.

Tradice těchto svátků se na Slovácku stále udržují formou různých souborů, cimbálových a dechových hudeb, kroužků, přehlídek a průvodů. Nejznámější je Slovácký rok v Kyjově, který se koná každé 4 roky. Je to pořad lidových tradic a zvyků a oslav, jak se odvíjeli během roku od jara do Vánoc. Tradiční způsob hospodaření se udržoval po celá staletí. Soubory předvádějí tematické lidové zvyky zaznamenané předchozími generacemi a ožívované dnešními soubory.

Obrázky: Hody v Čeložnicích, Slováký rok v Kyjově a vnučka Rozárka ve Slovákém kroji

Vzpomínky na konec 2. světové války

V té době jsem měl asi 4 roky. Byly to natolik výrazné období, že si na něj dobře vzpomínám. Na jaře 1945 bylo jasné, že válka brzo skončí. Z rádia, které jsme měli na kredenci, řval Adolf Hitler. Některé domy v Čeložnicích, které si němečtí důstojníci vybrali, sloužily jako sklady, obranná stanoviště, kuchyně, nebo velitelství. Na našem dvoře, přímo pod velkou hruškou měli umístěn agregát poháněný spalovacím motorem, kde se celou dobu, ve dne i v noci dobíjely baterie do aut, motocyklů a lehkých pásových vozidel. Obsluhovali jej dva mladí vojáci ve věku asi 19 let.

Pořád opakovali: „Hitler kaput“. Jiní vojáci kopali na přístupových místech zákopy, kde předpokládali útok směrem od Moravan. Po odsunu jednotek, jsme s otcem našli nad potokem opuštěný lehký kulomet. Nález jsme nahlásili na obecní výbor. Velitelství armádní skupiny bylo uprostřed dědiny u rodiny Vlastimila Němého. Tam stále přijížděly motocykly, kolová i lehká pásová vozidla pro rozkazy. Když dva mladí vojáci likvidovali stanoviště na našem dvoře, dali nám dvě velká klubka modro-žlutého izolovaného drátu, které leží na půdě pod střechou možná dodnes.

Po našem dvoře sem a tam procházeli členové naší rodiny a také němečtí vojáci různých hodností. Několik dní před frontou němečtí vojáci vesnici rychle opustili. Vzpomínám si na mohutné spojenecké bombardovací svazy, které létaly na našimi hlavami ve velkých výškách. Byly to bombardéry, které letěly ve čtvercových formacích a pokrývaly celou oblohu. Formace měly stovky letadel, celá zem se chvěla, duněla a občas se některé nich zalesklo ve slunci, když se naklonilo a odrazilo sluneční světlo. Svazy mířily vždy směrem na jihovýchod a podle zpráv v rozhase bombardovaly železniční uzel Šoproň v Maďarsku. Za nimi se táhly dlouhé čáry kondenzačních par. Když německé jednotky opouštěly Čeložnice, vystřelily několikrát z děla poblíž našeho domu a pak ustupovaly směrem na západ.

Blížil se konec války, německé jednotky odjely, lidé se schovali do sklepů a vojáci postupovali v rojnici směrem od Moravan. Naši obec osvobodili rumunští vojáci. Fronta postupovala bez odporu, jen náš pes se utrl z řetězu a víckrát jsme ho neviděli. Do našeho domu přišla skupina čtyř ruských důstojníků a zeptali se: „Germán nět?“ Stařenka právě dopekla tvarohové koláče, ve stoje je snědli a rychle odešli dál. Od Moravan začali přijíždět další vozy s plátěnými střechami, tažené koňmi, ve kterých přiváželi vojáci proviant a munici. Čeložnice byly osvobozeny 29. dubna 1945.

Po skončení války si vzpomínám na jednu příhodu, kdy nízko nad naším domem proletěl britský stíhací letoun proletěl, pak nad polem zvaným Písky a strmě vylétl vzhůru. Tento manévr víckrát opakoval a pak kroužil kolem. Lidé vybíhali z domů. Při posledním obletu jsme všimli, že pilot vyhodil z letadla jakýsi předmět, který dopadl na zorané pole. Pak zamával křídly a odletěl. Jak jsme později zjistili, byla to byla prázdná nábojnice, do které byl zasunut dopis, určený rodině Kratochvílových, kteří bydleli blízko nás. Jejich příbuzný prý působil během války v britské armádě a poslal tímto způsobem pozdrav své rodině. Začala jiná poválečná doba, kterou jsme my malé děti moc nevnímaly.

Obrázek: Pásová motorka NSU HK101, která jezdila k velitelství místní jednotky v domě Němých.

Období kolektivizace vesnice.

Kolem roku 1957 začaly vznikat tlaky na majitele půdy a politické síly začaly majitele půdy přesvědčovat o výhodách družstevního hospodaření. To spočívalo ve scelování pozemků do velkých lánů, které se budou snadněji obhospodařovat pomocí nových mechanizačních prostředků a tím dosahovat větších výnosů. Problém byl v tom, že na úzkých polích hospodařili soukromí zemědělci, kteří je vlastnili a obdělávali od pradávna. Ti odmítali výměnu pozemků a přemístění do jiných, mnohdy horších lokalit. Majitelé požadovaných pozemků museli odolávat tlaku státních orgánů.

Naše rodina také vlastnila v různých částech vesnice asi 5 měřic půdy, včetně malého vinohradu. Přesvědčování a politický nátlak způsobil, že většina vlastníků a pak i největší sedláci postupně předali pozemky do vlastnictví nově založeného JZD. To se neobešlo bez hádek a mnohdy i tragédií v rodinách a celé vesnici.

Naše stará babička, které se říkalo na Slovácku stařenka, před touto dobou skupovala pole, podle tehdejšího přesvědčení, že půda uživí rodinu a nikdo nezemře hladu. Čím větší vlastnictví půdy, také znamená vyšší postavení ve společnosti obce. Naše rodina byla ve zvláštním postavení. Její manžel, náš děda odjel v roce asi 1926 do Argentiny a pracoval v Buenos Aires ve sklárnách. Část výplaty posílal pravidelně domů. Podle domluvy měla stařenka peníze shromažďovat a po jeho návratu si měli pořídit nový dům a pole. Domů se chtěl vrátit po 10 letech. Situace se začala komplikovat nástupem nacistů k moci a vyhlášením Protektorátu Čechy a Morava. Víza se přestala udělovat, a nakonec se vrátil až v roce 1948 jako turista u příležitosti Všesokolského sletu v Praze.

Až po dlouhých 22 letech se mohl vrátit. Vzpomínám si, jak přicházel domů s velkým lodním kufrem, plným darů a poprvé jsme my děti ochutnali pomeranče. Stařenka žila sama s dvěma dcerami a malým synem. Peníze ale neušetřila a přikupovala nová pole a opravovala dům. Na všechny práce na polích a domě musela najímat pracovníky. Orání, setí, sklizeň úrody nemohla zvládat ze třemi malými dětmi, které mezitím dospěly a otce nikdy neviděly. Peníze se mezitím rozkutálely a politická situace se úplně změnila. Když se děda vrátil, už si nikdy nezvykl. Nerad chodil na pole, byla mu stále zima, protože žil dlouho v subtropickém pásmu v krásném městě Buenos Aires. Do vlády přišli komunisté v r.1948 a za pár let byla naše pole převedena do JZD, vinohrady byly rozorány a nastaven nový společenský řád. Nám dětem i sousedům vyprávěl různé příběhy ze života v cizině. My jim moc nerozuměli. Obzor tehdejších školáků byl omezený, plný politiky a ideologie, žádný styk se světem. Země se uzavřela a izolovala.

Přesun pozemků do zemědělských družstev přece jenom nějaký přínos mělo. Z vesnických domů zmizela hnojiště, místnosti plné much, zbytečné harampádí používané v hospodářství a uvolnily se prostory nutné k zemědělské produkci. Chlévy lidé přestavěli na jiné účely jako dílny nebo garáže. Ponechali si jen králíky a slepice, bourali kotovicové zdi a opravovali domy. Rozjela se tzv. přidružená výroba řemeslnických prací. Lidé pracující v zemědělství se přesouvali za prací do měst a začali dojíždět za prací. Závislost na soukromé zemědělské produkci klesala a nastupovala mechanizace zemědělství. Mladí lidé přestali být závislí na dědictví svých předků a rozjeli se do světa. Do nových učebních oborů, učilišť a škol. Rozdíly mezi vesnicemi a městy se zmenšily a mechanizace zemědělství pokročila. Vybavení pro domácí zemědělskou výrobu ztratilo význam, a tak děda jednoho dne rozřezal žebříňák, bočnice a žebřiny na polínka, pluh a brány odvezl do šrotu a zbavil se zbytečného nářadí. Sezónní práce obstarávaly stroje a žně kombajny. Začala jiná doba i jiný politický a společenský řád.

První dojmy z příchodu do Zlína

Tehdy v roce 1955 se město jmenoval Gottwaldov. Ve věku 14 let jsem nastoupil do učení s názvem Odborné učiliště státních pracovních záloh č.20. Sídlilo na 4. chlapeckém domově, kde bylo jak ubytování, tak i učebny. Praktická výuka byla v továrně v budově č.64. Byli jsme rozděleni do skupin podle profesí. Naše skupina měla 13 žáků a učební obor se jmenoval univerzální frézař. Učňovské dílny byly odděleny každá zvlášť – frézařská, soustružnická, nástrojařská atd.

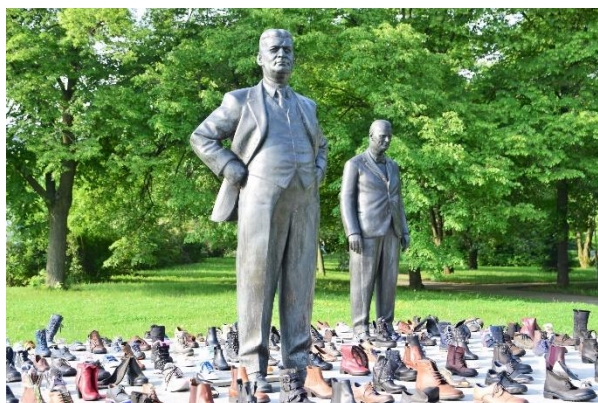
Každý učeň pracoval na svém stroji. My noví učni z Kyjovského okresu jsme se většinou znali ze základní školy v Kyjově, kam jsme chodili z okolních vesnic poslední 3 roky základní školy. Před nástupem do učiliště jsme všichni museli jít povinně na chmelovou brigádu do okolí Žatce.

Z učiliště jsme dostali vyrozumění o přijetí do učebního oboru a čas, kdy se máme na učiliště dostavit. Z okolí Kyjovska nás bylo asi 15. V den nástupu nás čekal na nádraží v Otrokovicích žák vyššího ročníku ve svazácké košili a dovezl nás trolejbusem na zastávku k Tržnici. Kolem Tržnice a hotelu Moskva jsme přišli k učilišti a zde jsme spali i svou první noc. Vychovatelé a náš nový mistr Korpas nám předvedli učebny, vybavení internátu, učňovské dílny a prošli jsme si město. Výběr povolání byl v té době velice omezený. Podle směrnice Krajského výboru strany bylo k dispozici jen několik možností: zemědělec, havíř, strojař, zedník, gymnázium a zdravotní sestra. Kyjovsko je prý zemědělský kraj a musí proto pokrýt především své potřeby. Nás si vybíral v Kyjově sám ředitel učiliště Vlček. Tato směrnice byla brzy zrušena.

Dojem z města byl úžasný. Pocházeli jsme většinou z vesnic kolem Kyjova, žili ve vesnických staveních, obklopeni poli a hospodářským zvířectvem. Tu stál mrakodrap, obchodní dům, restaurace a baťovské domky se zahrádkami. Mě upoutal velký kruhový záhon před Tržnicí, plný květů sestavených do ornamentů. Před hotelem Moskva kvetly rododendrony, stromy, které jsem nikdy předtím neviděl. Obchodní dům byl plný lidí, kteří vycházeli z brány a mířili přímo tam. Všude bylo čisto, žádné bláto, trolejbusové linky, plno světel a reklam.

V době mého mládí se málo cestovalo. Jezdilo se většinou jen k rodinám příbuzných v okolních vesnicích. Nebyli cestovní kanceláře pouze krátké podnikové výlety autobusem. Já sám jsem do 14 let byl nejdále v Brně, v Luhačovicích a na několika hradech na Moravě s rodiči. Jeden z největších dojmů z tehdejšího města byl, když nás tehdejší mistr Korpas vzal se svou skupinou frézařů, podívat se jednou večer na večerní město. Vystoupali jsme třešňovým sadem nad město, a někde na kopci u Mladcové a dívali jsme se na rozzářené město, továrnu, kde se večer pracovalo a všechna okna svítila. Bylo až tam slyšet hučení strojů, které přicházelo ve vlnách. Všude byl ještě cítit duch Baťovy podnikatelské doby.

Já sám jsem tehdy vedl jakoby dvojí život. Tradici Slovácka s kroji, hody, písněmi, kamarády a lidovou muzikou a v neděli vlakem zpět do průmyslového Zlína s jinými přáteli a moderním způsobem života. Obojí ve mně zanechalo nezapnutelnou stopu.

Moje vojenská služba

Základní vojenskou službu jsem absolvoval v letech 1960 až 1962. Povolávacím rozkazem rozhodla vojenská správa v Hodoníně bez jakékoli konzultace pro nástup k jednotkám Pohraniční stráže k určenému dni. Výcvikové středisko v Jaroslavicích bylo střediskem 4. Pohraniční brigády ve Znojmě, ve kterém se během 2 měsíců připravovali noví vojáci. Cvičili se v bojové přípravě, v pohraniční přípravě, ve střelbách, zacházení se zbraněmi a podobně. Prostě k výkonu vojenské služby v jednotce tzv. prvního sledu. Po skončení dvouměsíčního výcviku jsem byl přidělen k pohraniční rotě v obci Šafov poblíž Vranova nad Dyjí. Byla to vesnice s málo obyvateli, která byla opuštěna německými obyvateli po jejich odsunu po 2. světové válce. Státní hranice byla od ní vzdálená asi 1 km a byla vyznačena hraničními kameny. Mezi hraničními kameny a drátěným zátarasem byla ale zemědělská půda, široká asi 500 m, kterou obdělávalo místní JZD. Další obdělávaná půda byla mezi drátěným zátarasem a signální stěnou. Signální stěnu tvořily sloupky s vodorovně vedeným ostnatým drátem s nízkým napětím a při dotyku 2 drátů se vyšle signál o místě zkratu na ústřednu pohraniční rotě.

Geografická situace byla ale u každé jednotky jiná podle terénu, lesa, jezer, řek či skal. Základní strategie zadržení narušitele byla taková, že v případě, že narušitel překonal signální stěnu, tak dozorcí důstojník ihned vyslal pohotovostní hlídku se psem do předpokládaného postupu narušitele a ta tam čekala na jeho příchod. Zároveň byla vyslána jiná hlídka, která doběhla nebo došla na místo zkratu na signální stěně a zjišťovala příčinu zkratu, popř. postupovala po stopách narušitele. Jiná metoda byla taková, že v okamžiku zkratu na signální stěně se na toto místo zaměřily a rozsvítily silné reflektory. Sousedící hlídky reagovaly v součinnosti nacvičenou reakcí.

Komplikací na tomto našem úseku bylo, že z obou stran drátěného zátarasu byla obdělávaná zemědělská půda. Každá zemědělská práce, nebo stroj musel být doprovázen hlídkou pohraniční stráže, která otevírala a zavírala vrata při průchodu drátěným zátarasem. Hlídka musela být přítomna po celou dobu pobytu zemědělců.

Ochrana hranic byla rozdělena do dvou pásem. První pásmo bylo označeno cedulemi s nápisem Hraniční pásmo a vstup byl na povolení. V tomto pásmu se pohybovali lidé, kteří zde žili a měli povolenku k pohybu uvnitř. Druhé tzv. Zakázané pásmo bylo neobydlené, bylo vyhrazené pohraniční strážci a všichni, kdo do něho vstupovali, museli mít doprovod pohraniční stráže.

Drátěný zátaras se skládal ze tří stěn. Nejnebezpečnější překážkou drátěného zátarasu byla prostřední stěna, na které byly 3 vodiče připevněné na izolátorech s napětím až 5000 V a které mohly někoho zabít jak dotykem ze země, tak při dotyku mezi sebou. Tento vysokonapěťový systém byl ale

v druhém roce naší služby vypnut a ponechán bez proudu. Zjistilo se, že manipulace s proudem tak vysokého napětí zabila více pohraničníků než narušitelů. Každý den ráno vycházela zvláštní hlídka s elektro specialistou se zkratovacími tyčemi kolem zátarasu a odstraňovala zajíce, srnky a jiná zvířata z drátů a zakopávala je. Denně to byli v průměru 3 zajíci na úseku dlouhém asi 7 km. Nejvíce zadržených ale nebylo na státní hranici, ale ještě po vstupu do hraničního pásma. Zde spolupracovali s pohraniční stráží tzv. pomocníci pohraniční stráže, což byli místní dobrovolně spolupracující lidé, kteří se ve vesnicích u hranice všichni znali a hlásili podezřelé a zmatené příchozí. Existovaly také společné civilně-vojenské hlídky, které kontrovaly příjezdové cesty k hranicím.

Za dva roky mé služby u Pohraniční stráže jsme se na našem úseku s narušitelem na hraničním zátarasu ani jednou nestřetli. Technické zabezpečení a přehledný terén neumožňoval se ani přiblížit ke státní hranici. Byla to náročná služba ve dne i v noci, v mrazu, sněhu, dešti i horku. Hlídky byly rozmístěny podél hranice, v terénu i bez přístřeší na pozorovatelnách. Byli jsme vyzbrojeni ostrým střelivem dvěma plnými zásobníky, dalekohledy, signálními pistolemi, pláštěnkami atd. Hlídky byly dvoučlenné některé se psy a délka služeb byla až 6 hodin v kuse.

Nejsložitější situace nastala na podzim roku 1962, kdy v říjnu tohoto roku vypukla kubánská krize. Měli jsme odejít do civilu, ale krize hrozila přerůst v jadernou válku, a tak jednotky prvního sledu měli trvalou bojovou pohotovost. Po dobu krize jsme spali v uniformě, u postele jsme měli samopaly, kopali jsme zákopy, opěrné body pro kulomety, měli jsme sbalenou plnou polní pro nejvyšší pohotovost. Nakonec nám vojnu prodloužili o 2 měsíce až do doby, kdy se situace kolem Kuby vyřešila. Na nově postavené pohraniční rotě v Šafově sloužilo asi 50 vojáků a důstojníků z povolání. Jakýmsi kladem pohraničníků proti armádním jednotkám bylo, že se během služby vytvořil přátelský kolektiv vzájemné důvěry i mezi vojáky i důstojníky.

Příslušník pohraniční stráže

Moje vzdělání

Na základní školu jsem chodil v rodných Čeložnicích prvních 5 let a další 3 roky jsem dokončoval školu v Kyjově. Byla to úplně nová velká škola na Újezdě. Byli tam soustředěni žáci z okolních vesnic. Školu jsem ukončil po 8 letech v r. 1955. Pak jsem šel do učení na Odborné učiliště státních pracovních záloh (OUSPZ č.20) v Gottwaldově. Po vyučení a závěrečných učňovských zkouškách jsem obdržel výuční list v oboru univerzální frézař v r. 1958.

Po příchodu z vojny jsem se zajímal o studium na strojní průmyslovce. Před přihláškou na střední školu bylo tehdy běžné, že před přijímacími zkouškami pořádal zaměstnavatel asi 6ti měsíční přípravné kurzy. Tehdy byla Průmyslová škola strojnická v Gottwaldově považována za jednu z nejlepších škol v republice. Po 5 letech večerního studia jsem školu ukončil maturitní zkouškou v roce 1969.

Stejný rok jsem začal studovat i Jazykovou školu – obor angličtina. Studium jsem ukončil po 5 letech v roce 1974 státní zkouškou z angličtiny. Smůla byla, že pak nastoupila normalizace a téměř 20 let jsem jazyk nemohl uplatnit, protože téměř neexistoval přímý styk s anglicky mluvícími lidmi. Dodnes mi chybí běžná hovorová angličtina. Jazyk jsem uplatňoval většinou pro technické překlady. Angličtinu jsem bohatě uplatnil až po revoluci 1989, kdy k nám do podniku začali přicházet zahraniční technici za účelem navázání obchodní spolupráce nebo za účelem privatizačních zájmů. Byly to skupiny techniků a obchodníků, z Evropy, USA a Japonska, které jsem provázel po provozech firmy ZPS Zlín. Z celého podniku tehdy hovořilo anglicky jen pár lidí.

Zajímavý způsob studia jsem absolvoval v roce 1982. Tehdy se Ing. Vysloužil pokusil zavést vysokoškolský způsob studia, jak je běžný za západě. On sám vyučoval na univerzitě v Havaně na Kubě. Když se vrátil domů, tak bylo místo ředitele strojní průmyslovky obsazeno, a proto přišel s nápadem na bakalářské studium. Zorganizoval šestisemestrální kurs, sehnal si učitele např. pro vysokoškolskou matematiku a jiné předměty pro studium nazvané Řízení jakosti. Průběh byl stejný jako na obvyklých vysokých školách. Semestry, zápočty, zkoušky. Chyběl však školský zákon. Ing. Vysloužil si sám stanovil předměty, témata, sám vybral učitele i hodnocení žáků. Vysokoškolský zákon by schválen parlamentem až mnohem později po pádu několika ministrů školství. Ale předměty, které sám vybral byly v praktickém životě, v mém oboru měření, výborně uplatitelné.

Obrázek: Učni prvního ročníku v oboru univerzální frézař.

První zaměstnání

Po ukončení učiliště Státních pracovních záloh, jsem se vyučil v oboru univerzální frézař, které trvalo 3 roky, Potom jsem nastoupil přímo do provozu, kde se vyráběly součásti pro obuvnické stroje. Byla to dílna v budově 64. Dílny baťovského typu byly vybaveny tak, aby umožňovaly vyrobit převážnou část obráběcích operací v jedné dílně. Proto tam byly soustruhy, frézky, brusky, vrtačky, mechanici, dílenská kontrola a plánovací oddělení. Já jsem začal pracovat na frézce typu MAS. Dílny měly okolo 25 lidí a vyrobené součásti se odtud převážely, na specializovaná pracoviště na dokončovací operace, jako nátěry a pak do montáže.

Obuvnické stroje se tehdy konstruovaly, vyráběly, montovaly a vyvážely do celého světa. Pracoval jsem tam asi 12 let a zároveň studoval Střední průmyslovou školu strojnickou, která trvala 5 let a pak také Jazykovou školu, také 5 let. Po skončení těchto škol jsem absolvoval test a pohovor v oddělení Kontrolního měrového střediska, všeobecně nazývaného „Hlavní kontrola“ a byl jsem přijat. Středisko bylo v 63. budově a jeho úkolem byla evidence, kontrola a posuzování kvality měřidel v celém podniku ve všech odděleních ve Zlíně.

Kromě toho bylo náplní práce také měření složitých součástí. V oddělení byly také přesné přístroje, etalony a kalibrační zařízení, se kterými jsem pracoval i já. Prováděl jsem kontrolu přípravků, lisovacích nástrojů a matric, jak nových, tak určených k opravě. Prováděl jsem také opakovanou kontrolu měřidel, v dílnách a provozech. Podle zákona o jednotnosti a správnosti měřidel a měření, musí být každé měřidlo evidováno, pravidelně kontrolováno a navázáno na etalony vyššího řádu. Zde jsem pracoval asi 5 let.

Bylo to asi nejpřínosnější období z hlediska poznání výroby, protože jsem pravidelně obcházel provozy jako montáže, nástrojárny, výrobní dílny, slévárnu, kovárnou, konstrukce, elektro dílny. Prostě seznámil jsem se všemi provozy, kde se vyskytovala jakákoli měřidla. Měřidla jsem kontroloval, seřizoval a posílal do opravy. Poznával jsem tak všechna pracoviště i lidi v celém objektu ZPS Zlín.

Prostě všechno, co je popisováno v učebnicích studentů jsem viděl na vlastní oči. I ty součástky, které jsem dříve na frézce obráběl, jsem viděl při montáži posléze i funkční. Stejně tak jsem pravidelně obcházel všechny výrobní provozy několikrát za rok. Osobně jsem tak poznal několik set lidí, kteří objektu ZPS Zlín i Malenovice pracovali a měli přidělena nějaká měřidla.

Další postup v zaměstnání

Po pěti letech práce v tomto oddělení mě bylo nabídnuto místo zástupce vedoucího kontrolního měrového střediska Malenovicích, jehož vedoucí p. Prokopec odcházel za 2 roky do důchodu. Bylo to podobné pracoviště jako ve Zlíně, ale prostředí výroby obráběcích strojů se od předcházejícího v mnohém lišilo. Byly tam tři velké výrobní a montážní haly, kde se vyráběly numericky řízené stroje a podnik byl největším výrobcem obráběcích strojů v zemi. Kontrolní měrové středisko (KMS) řešilo úplně jiné problémy než předchozí pracoviště. Velké a přesné součásti typu převodové skříně, vřeteníky, více vřetenové bubny ale i ozubená kola a základny strojů, vyžadovaly zcela jiný přístup k měření. Spolu s původním vedoucím Prokopcem jsme prosadili a vybudovali velké klimatizované pracoviště, sloužící k měření nejpresnějších součástí. Teplotní změny během měření mají zásadní vliv na přesnost a věrohodnost výsledků měření. V dnešní době jsou čím dál více budovány i klimatizované prostory pro výrobní stroje anebo i celé klimatizované výrobní haly.

Naše oddělení KMS mělo několik pracovišť s různými přístroji, které se stále více modernizovaly a doplňovaly. Největšího rozvoje dosáhlo naše pracoviště po roku 1990, kdy nastoupil nový ředitel Ing. Zbožínek.

Tehdy začala mezinárodní spolupráce s firmami ze západu, které měly zájem o kooperaci, případně o spoluvlastnictví. První otázkou, na kterou se ptali, když přišli do provozů bylo, jaká je tu úroveň kontroly a měření. Zájem projevily desítky firem z Evropy, USA a Japonska, které jsem často výrobním provozem doprovázel. Spolupráci podmiňovali zavedením Systému řízení jakosti a nutností provádět výsledné měření na souřadnicových měřicích strojích. Očekávali, že výsledky, které měřicí stroje provedly u každé důležité součásti, jsou doloženy protokolem o provedeném měření. Nově vybudované klimatizované pracoviště přispívalo k věrohodnosti a úrovni měření v podniku.

V podniku ZPS Zlín, nyní Tajmac-ZPS Zlín, jsem se vyučil a pracoval celkem 51 let Taj mac a ve funkci vedoucího KMS Malenovice celých 25 let. Byla to funkce vyloženě technická bez ohledu na měnící se společenské poměry. Za celou dobu, ani v dobách normalizace, na mě nikdo nevyvíjel tlak, nelákal mě, ani nenutil vstoupit do strany, ani mě neovlivňoval moje rozhodování.

Strojírenství v době po r.1990 hodně pokročilo. Otevřely se západní trhy a moderní technické zařízení začalo být k dispozici i u nás. Takovéto zařízení bylo dříve limitováno nedostatkem tzv. deviz neboli tvrdých měn. Ty omezovaly nákup konstrukčních komponentů pro stroje a našem případě kvalitních měřidel i měřicích strojů. To nám umožnilo změnit zavedený a neefektivní způsob měření, pomocí ručních měřidel. Jako jedni z prvních v republice jsme si pořídili velký souřadnicový měřicí stroj Omega 2305 od italské firmy DEA a laser na měření přesnosti polohování strojů. Já jsem se na tomto procesu podílel tím, že jsem pro měřicí stroj prosadil klimatizované pracoviště, vybral měřicí stroj a sám sem jej přebíral ve výrobním závodě DEA v italském Turíně.

Moderní, uzavřené a klimatizované pracoviště přímo v blízkosti výroby se stalo atraktivním pracovištěm pro návštěvníky závodu a povzbuzovalo důvěru ve schopnosti podniku. Měřicí stroj pracoval na 2 směny asi 25 let. Stal se tak rozhodujícím elementem při spolupráci se všemi zahraničními firmami. Později byl nahrazen ještě větším měřicím strojem stejné firmy.

Naše pracoviště KMS mělo jen čtyři pracovníky a řešili jsme různé druhy měření, které jiný pracovník dílenské kontroly nemohl změřit. Taktéž jsme prováděli měření dle požadavků konstrukce, technologie, nebo výroby, prováděli kalibraci měřidel nebo dokonce řešili i mezinárodní spory, týkající se přesnosti výroby a dodaných strojů. Pro zajímavost uvádím tři příklady, které jsem řešil v zahraničí. Díky své práci jsem navštívil asi 25 různých podniků v Evropě i v USA.

Příklady z praxe

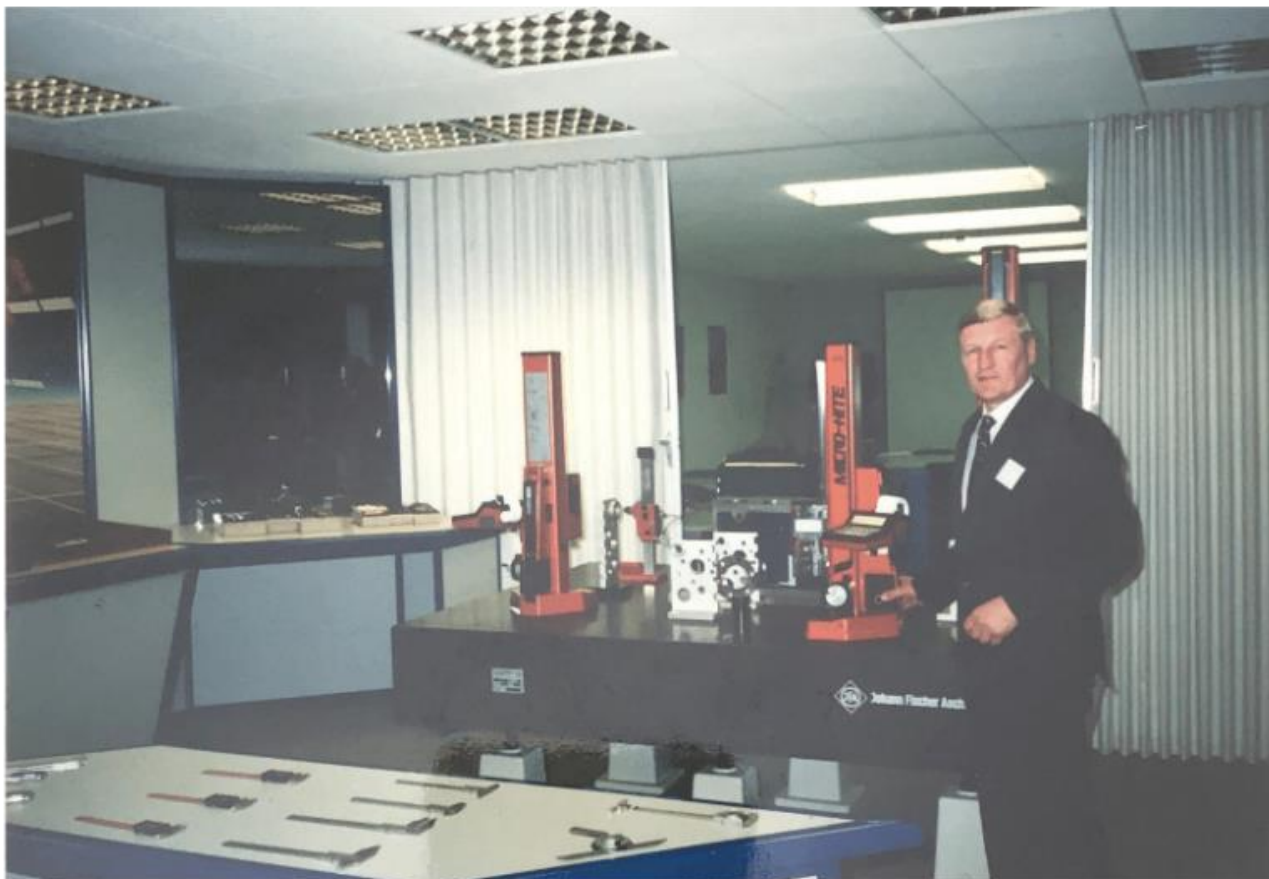
Protože technická kontrola a měření je pro mě celoživotní práce, příkládám pro zajímavost několik zážitků z mého oboru.

Firma AGIE, Švýcarsko

Tato firma je výrobcem strojů pro elektroerozivní obrábění. Odlévali, frézovali a brousili jsme pro ně základny s extrémě přesnou rovinností plochy 0,005mm na délku 2m.

Přesto nám firma reklamovala 2 základny kvůli překročení úchytky rovinnosti na 0,008 mm místo 0,005mm. Odepsal jsem, že reklamaci uznáme jen v případě, že budou základny poslány zpět a za přítomnosti jejich technika znovu přeměřeny. Základny ze Švýcarska zanedlouho přijely a pak i sám vedoucí technické kontroly. Přivezl si s sebou v terénním autě i plno vlastních přístrojů. Naše i jeho přístroje vesměs švýcarské výroby jsme společně všechny zkalibrovali.

Naše výsledky se opakovaně potvrdily jako správné. Švýcarský kolega si před tím nechal doma překontrolovat svůj měřicí stroj akreditovanou švýcarskou kalibrační firmou, která mu vydala zprávu, že stáří, opotřebení a konstrukce jeho měřicího stroje nedovoluje spolehlivě změřit uvedené tolerance. Sám uznal, že máme modernější měřicí stroj, klimatizované pracoviště a spolehlivá měřidla i techniky. Protokol o měření jsme ani nesepisovali a při sáčku pečených kaštanů jsme si jen podali ruce. Základny si na jejich náklady odvezli a šéf kontroly bude mít alespoň argumenty pro zdůvodnění nákupu modernější měřicí techniky pro svoje pracoviště kontroly.

Charlotte USA

Byl to velký projekt, který se rozvinul mezi ZPS Zlín a japonskou firmou Okuma. Dceřiná společnost této firmy vyráběla v USA vertikální obráběcí centra střední velikosti. Japonská firma usoudila, že tento typ zastarává, prodej klesá a je nutno jej zmodernizovat nebo přesunout, protože cena práce v USA je drahá. Rozhodli se přesunout výrobu do ZPS s tím, že stroj bude přestavován, vybaven nejmodernějšími prvky, zesílena konstrukce, přesnost a výkony stroje. Výroba bude během roku běžet souběžně v ZPS i v USA a tam pak zrušena úplně. Převod výroby ale vyžadovalo obrovské náklady mezi japonskou firmou Okuma, firmou Okuma USA a ZPS Zlín. Vývoj nového stroje spočíval v konstrukčním přepracování stroje, v jeho schválení, převzetí technologie výroby, zaškolení pracovníků, výrobě prototypu, odzkoušení a vypracování protokolů, zpracování obchodních smluv atd. Mezitím jezdili technici i konstruktéři do USA, jiní přicházeli z USA rozjíždět výrobu u nás, dováželi se měřidla, schvalovali se technologické postupy a mnoho dalších věcí. Spolupráce vyvrcholila vyrobením prototypu, jeho odzkoušením za přítomnosti japonských a amerických techniků a schválením sériové výroby. Součástí předávacích protokolů byl i v protokol o geometrické přesnosti strojů. Po vyrobení prvních 17 strojů byly tyto stroje vyexpedovány do USA. Zanedlouho přišla od firmy Okuma USA zpráva, že parametry geometrické přesnosti všech strojů, byly přeměřeny japonskými technikami. Výsledky mezi našimi měřeními a měřeními v USA se liší až trojnásobně. Byl jsem pověřen vyřešit situaci a odletěl jsem ihned do Charlotte v severní Karolíně k firmě Okuma USA. Výsledky společného měření ukázaly, že hodnoty skutečně násobně přesahovaly dané tolerance. Při tom jsme používali úplně stejná měřidla a dohodnutý postup měření. Proč takové rozdíly? Příkladem násobného rozdílu v naměřených hodnotách bylo i měření tzv. kruhové interpolace. Naše měření ukazovalo odchylky grafu 0,007 mm jejich 0,027. Stejný přístroj, stejný program, velké rozdíly.

Chyby nebyly ani v měření, ani v postupu vyhodnocování, ale v nedorozumění. Stroje se musí měřit až po namontování krytů. Kryty při zasouvání kladou různě veliký odpor vlivem těsnících prvků. Odchylky se kompenzují pomocí nastavovacích prvků Kx a Ky tak, aby se upravovaly kroucí momenty obou pohonů. Po opětovném namontování krytů se výsledky znovu 3x zhoršili. Takže při odmontování teleskopických krytů jsme opět naměřili naši hodnotu 0.007.

Zdánlivě jednoduché vysvětlení, včetně několika dalších jsme vyřešili až po několika dnech. To znamená, že jsme v ZPS postupovali podle dohodnutého postupu stejného jako v USA. Měření kruhové interpolace musí měřena s odsunutými kryty. Do USA byly dodány kompletně smotnosvané stroje určené přímo zákazníkovi. Odpory při zasouvání krytů způsobují ovlivnění výsledků sledovaného grafu na monitoru počítače.

Rozjela se sériová výroba strojů Okuma ve Zlíně, která trvala si 15 let. Všechny stroje byly dodávány výhradně na americký trh. Celkem jsme dodali do USA asi 2395 strojů.

Firma FLOWTECH

V době, kdy jsem byl již v důchodu, mě zlínská firma Flowtech mě požádala a pomoc s vyřešením problému velké hodnoty, protože hrozil spor o zrušení smlouvy a znehodnocení mnohaměsíční precizní nástrojářské práce při výrobě lisovacího postupového nástroje.

Postupový nástroj slouží k výrobě složitých součástí na lisech, které vyžadují několik operací. Pásový materiál odvíjející se z role plechu postupuje v několika krocích lisem a provádějí se na něm postupně všechny operace. Například na první pozici se vystřihnou otvory a v dalších krocích stříhy a tahy. Jde o precizní nástrojářskou práci a nejnáročnější výrobu. Zlínská firma Flowtech vyrobila takový nástroj pro německou firmu u Mnichova, lisující součásti z plechu. V tomto případě šlo o horní víko vzduchového filtru pro auta. Kombinovaný stříhací a tažný nástroj byl vyroben podle německé dokumentace a na lisu 600 t měl vyrábět víka rychlostí jeden kus za 0,9 vteřiny. Nástroj byl dlouhý 1,6 metru a měl 6 kroků. Skládal se z horní desky, kde jsou upevněny pohybující se střížné a tažné elementy dále z přítlačné desky a matrice.

Vyrobený nástroj v hodnotě 1,6 mil. korun jsme jeli uvést do činnosti do výrobního závodu v Německu. Jeli jsme tam, majitel firmy Flowtech, konstruktér, montér a já jako tlumočník. Ze strany zákazníka byli přítomni konstruktéři, technologové, mistři i obsluha stroje. Po spuštění zkušební série se mělo vyrobit 200 ks vík bez závad a měl se podepsat předávací protokol. Téměř u konce série se lis náhle zastavil, nepropadl výrobek kolem optického senzoru a nikdo nevěděl proč. Rozhodlo se nástroj o váze asi 2 tuny demontovat a odvést ke zkoumání do jiné haly. Nikdo nenašel příčinu závady. Montér a já jsme rozmontovali nástroj o váze asi 2 tuny na jednotlivé součásti a naskládali vedle sebe na dlouhý montážní stůl. Montér Venhuda, kterému bylo tehdy 27 let náhle říká „Už to mám!“ Podíval se na pás plechu z boku a všiml si, že pás je každých 210 mm zvlněný. Šel jsem pro šéfkonstruktéra, který se podíval a odpověděl: „Víte, že máte pravdu, máte šikovné montéry“ „A jaká je vlastně Vaše profese, ptal se mě. „Včera jsem vás viděl v obleku, jako tlumočníka, dnes jste se převlekl do montérek a montoval nástroj a zároveň jste diskutoval nad protokoly z měřicího stroje?“.

Složili jsme nástroj a jeli domů. Příčina zvlnění plechu byla v tom, že tři samostatné části přítlačné desky byla tlačeny silnými pružinami, ale rozdílné síly. Takže prostřední deska, tlačená nejsilnějšími pružinami už dosedla, ale boční trochu uhnuly a tím se plech pod nimi lehce zvlnil. Tím se zkrátily rozteče děr pro polohovací kolíky a došlo k posunutí souososti nástroje a stříhaného plechu. Byla to jejich konstrukční chyba.

„To si spravíme sami.“sdělili nám němečtí konstruktéři. Mladý montér vyřešil sám problém, u kterého bylo přítomno asi 15 techniků, inženýrů i provozních pracovníků německé firmy a za celý den na nic nepřišli.

V očích techniků německé firmy jsme stoupli na ceně, protože tato moderní firma je uznávaným výrobcem nejruznějších druhů filtrů na světě, vyrábějící filtry, většinou pro automobilový průmysl.

Technický pokrok v mém oboru.

Celý svůj život asi 50let, jsem pracoval ve stejném podniku s dnešním názvem Tajmac-ZPS Zlín. 12 let jsem pracoval ve výrobě v oboru frézař, 7 let jako pracovník měrového střediska a 25 let jako jeho vedoucí v provozu obráběcích strojů v Malenovicích. Kontrolní měrové bylo vyloženě technické pracoviště rozhodující ve sporných případech výsledků měření, zodpovědné za kalibraci všech měřidel a složitá měření pomocí měřících zařízení, které bylo umístěno na jeho pracovišti. Politické rozhodování s naší prací nijak nesouviselo. Ve strojírenství došlo během let k mnoha změnám. Ze stísněného dílenského prostředí plného strojů, materiálu, výrobků a velkého počtu pracovníků na strojích, vzniká příjemnější prostředí s multifunkčními stroji, digitální technikou, pokročilým řízením výroby, vyššími výkony a přesnějšími výrobky. Moderní výrobní provozy i montáže už nejsou srovnatelné s kdysi moderními dílnami a budovami u firmy Baťa. Jsou sestaveny z moderních strojů, počítačů a robotů.

Během svého působení jsem projel hodně zemí Evropy i USA. Navštěvoval jsem firmy, se kterými jsme kooperovali, byl jsem u přejímání nových obráběcích strojů u jejich výrobců, při nákupu měřících strojů a zařízení i na strojírenských veletrzích. Strojírenský v Brně jsem dosud ani jednou nevynechal. I nadále věřím v budoucnost strojírenství, které povede k dalšímu rozvoji celé společnosti.

Obrázek: „Můj“ souřadnicový měřicí stroj DEA Omega

Náš rodinný život

Naše rodina je čtyřčlenná. Já a moje manželka Ludmila a dvě děti Viktor a Renáta. Celou dobu bydlíme ve Zlíně. Děti s námi vyrůstaly nejprve ve dvoupokojovém bytě na Kvítkové ulici, který jsme po osmi letech vyměnili za nový čtyřpokojový byt na Jižních svazích. S mojí ženou jsme se seznámili na pracovišti v podniku ZPS Zlín. Já jsem pracoval na kontrolním měrovém středisku a ona, po absolvování Strojní průmyslové školy, obor automatizace a přístrojová technika v Přerově přišla pracovat na pracoviště technické kontroly výroby nástrojů. Byla to pohledná dlouhovlasá dívka a také moje spolupracovnice. Svatbu jsme měli v kostele v Nivnici v tradičním stylu. Ihned po svatbě jsme využili možnost bydlet na sídlišti v Uh. Brodě, protože byl dostavěn dvoupokojový byt, který byl původně určen pro její sestru Jiřinu. Ta ale pracovala v podniku zahraničního obchodu Chemapol v Praze a chtěla v Praze zůstat. V tomto bytě jsme bydleli jen asi rok, než byl dostavěn dvoupokojový byt v ulici Kvítková ve Zlíně. Zde jsme s dětmi bydleli 8 let. Bylo to pěkné bydlení uprostřed města, velký okolní prostor, hřiště a mnoho dětí stejného věku. My jsme zde měli také hodně přátel se kterými se setkáváme dodnes.

Náš podnik umožňoval výměnu bytu za větší čtyřpokojový byt v nové lokalitě Jižní svahy, kam jsme se hned přestěhovali. Zde děti dospěly, osamostatnily se. Syn Viktor po svatbě odešel se svou ženou Magdou do domku v Otrokovicích, který zdělila jeho žena po babičce. Během asi 15letého bydlení na okraji města, koupili Viktor s Magdou volný pozemek ve zlínské části Podhoří, kde byla původně zahrada. Zde si nechali postavit nový krásný moderní dům, který byl dokončen v roce 2020. Dům je v zastavěné části mezi rodinnými domky. Dcera Renata bydlí, od svatby s manželem Tomášem v bytě na Školní ulici ve Zlíně, po babičce manžela. Byt celý rekonstruovali.

Já se svojí ženou Ludmilou žijeme spolu už 48 let. Žijeme přátelsky se všemi dětmi, vnuky, rodinami i příbuznými. Do rodného kraje, kde jsme se narodili a vyrůstali se stále vracíme. Jak do Kyjova, kde žije má sestra, tak do Nivnice, odkud pochází má žena. Postavili jsme chatu v Bohuslavicích, vytvořili zahradu a sad. Rád pěstuji exotické rostliny, mám pokojový skleník, měl jsem veliké akvárium dlouhé 1,6 m, rád pracuji se dřevem. Moje žena Ludmila ráda hlídá vnuky. Od malička je vozila, hlídala, vozila do školky, chodí s nimi do divadla a všemožně je podporuje. Ráda organizuje společná setkání na chatě i doma s rodinou i přáteli.

Projeli jsme spolu hodně zemí Evropy a různých rekreačních míst. Se spolupracovnicemi z Obzoru, kde dlouho pracovala, chodí na organizované turistické akce. Oba chodíme už po léta na pravidelné měsíční zpívání s cimbálovou muzikou na závodním klubu ve Zlíně. Naše rodina žije v jednom místě blízko sebe, což umožňuje žít více spolu.

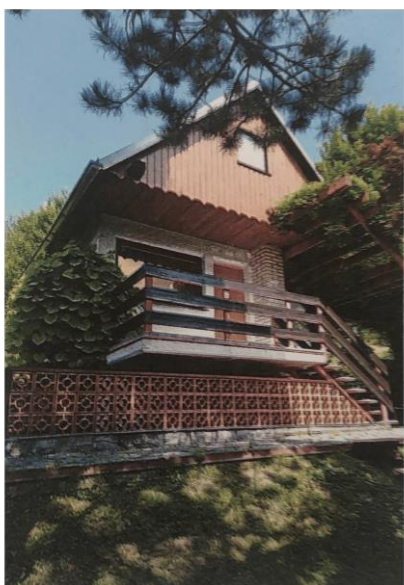
Stavba chaty

Někdy v roce 1986 jsme zvažovali nabídku na stavbu chaty v katastru obce Bohuslavice u Zlína, na svahu zvaném Brda II. Místo pro výstavbu chat organizovala skupina zájemců o stavbu 18 chat. K této skupině jsme se přidali i my, protože asi 3 zájemci od záměru ustoupili. Pozemek pro stavbu chat měl rozlohu asi 400 m² a dalších 400 m² určených pro ovocný sad. Strmý svah neúrodné půdy byl dlouho neobděláván a byl zarostlý křovinami a stromy. Celý prostor jsme společně vyčistili.

V roce 1987 jsme získali všichni stavební povolení. Ručně s pomocí bagru jsme vytvořili příjezdovou cestu k pozemkům a vykopali základy pro sklepy. Byl navržen společný typ chat o půdorysu 16 metrů čtverečních, podle tehdejšího zákona o maximální velikosti tzv. zahradního domku. Stavby se lišily se jen v dolní části podle terénu a přístupu k chatě. Samostatnou stavbu si stavěl každý sám. V té době na vrcholu socialismu, byl nedostatek všeho, a zvláště stavebního materiálu. Na cihly a cement se tvořily pořadníky, stály se fronty u stavebnin a dopravu si musel zajišťovat každý sám. Nebyly stavební firmy pro soukromé stavebníky a odborné práce jako vodoinstalace, elektro, podlahy nebo práce se dřevem například pergoly jsme si dělali většinou sami nebo pomocí známých. Celá stavba trvala zhruba 5 let a kolaudaci jsme provedli 28.5.1992.

Velkým pomocníkem a rádcem byl bratr manželky Pavel, který byl vyučen jednak zedníkem, absolvoval stavební průmyslovku a studoval stavební školu VÚT v Brně. Pomáhal nám při samotné stavbě, při shánění nedostatkového stavebního materiálu a radil v při stavbě. V průběhu dalších let pak probíhaly související práce jako zámková dlažba, pergoly, opěrné zdi, terasy, zahradní práce, výsadba ovocných stromů, keřů, sezonní práce a podobně.

Chata i zahrada slouží po celých 30 let, jako místo setkávání rodiny přátel a známých. Nejmladší generace už brzy dospěje a chata v Bohuslavicích se stane součástí jejich životů. A na dětství a dospívání spojené s chatou budou rádi vzpomínat.

Doslov

Můj příběh je příběhem člověka, který jej prožíval v různých dobách a převážně na dvou místech. V Čeložnicích u Kyjova a pak ve Zlíně. Během mého života proběhly velké společenské změny. V ranném dětství na konci války jsem prožíval jakési dobrodružství, kde se kolem mě pohybovali cizí vojáci, létali nad námi bombardovací svazy a pak byli nahrazeni jinými vojáky. Válečné události mě připadali jako zajímavý děj, bez násilí, škod a utrpení lidí způsobených válkou.

Následovalo období politické nestability a boj o politický vliv. Vzpomínám si na mohutnou politickou propagandu v rozhlase o přijetí tzv. Marshallova plánu, který rozdělil budoucí svět na dva tábory. Následovalo období socialistického hospodářství začínající od padesátých let. Bylo cítit napětí mezi lidmi na vesnici i ve škole v Kyjově, kde se více a více uplatňoval politický vliv komunistické strany. Místo dějin národa a jeho historie se vyučoval jen průběh revolučního dělnického hnutí ve světě.

V průběhu učení na učilišti v tehdejší Gottwaldově už nebyl politický tlak nijak velký. Výuka se soustředila přímo na učební předměty, praxi na obráběcích strojích a jiné technické předměty. Základní vojenská služba opět přinášela už i přímý ideologický a vojenský střet tehdejšího bipolárního světa, s armádami na hranicích a zbrojením na obou stranách.

Další dlouhé období reálného socialismu znamenalo izolaci a zvětšování rozdílů mezi západem a východem Evropy a světa. Neudržitelný stav změnila až revoluce v roce 1989, kdy se od základů změnil celý politický systém. Dalších 30 let už probíhal můj život lehčeji a svobodněji. Otevřely se hranice a obnovila se spolupráce se západním světem. To vedlo k rozvoji podniku k získání přístupu k novým technologiím a ke spolupráci s firmami s celé Evropy, USA a Japonska.

Děti mezitím dospěly, vystudovaly a našly uplatnění v životě, zaměstnání. Žijí ve vlastních nových domech se svými dětmi a našimi vnuky. Každá generace měla a bude mít svůj vlastní osud. Ten náš měl mnoho historických zvrátů, a přece jenom nezažil během našeho života žádný válečný konflikt, který by zničil naši zem. Celých 75 let žijeme v naší zemi bez války. To se zatím žádné jiné generaci v dějinách lidstva nepodařilo. Žijeme v klidném moderním městě, plném zeleně, čistém a nepříliš velkém ani malém a příjemném k životu.

Ve svém příběhu jsem chtěl popsat společenské změny během mého života, změny životního stylu a také osobní pocity během mé cesty životem. Použil jsem k tomu příběh vlastního života, příběhy rodiny a mého celoživotního zaměstnání. Příběh má sloužit k pochopení stavu a rozvoje společnosti, která se vyvíjela a utvářela tak, jak jsem ji viděl já. Může sloužit následníkům mé generace a někdy v budoucnu oživit vzpomínky na dávnou dobu a své předky. Dnešní technické prostředky umožňují lepší a rychlejší ukládání informací a vytlačují psané slovo. Já jsem raději volil způsob stručného slova bez velkých podrobností. Rodinné příběhy ze svého života zatím nikdo nezapisoval. Možná mé příběhy a pohled na události mé doby někoho zaujmou

Můj příběh, Vladimír Šimeček, V květnu 2020 ve Zlíně